

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116226117
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116226117.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Fiľakovského v spore žalobkyne E. M.Č., J. XX.XX.XXXX, G. Š. XX, XXX XX K., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9Csp 203/2016-34 zo dňa 05. októbra 2017, takto jednodhlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaný n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania a žalobkyňa sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Určuje, že zmluvná podmienka nachádzajúca sa vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru spoločnosti Pohotovosť s.r.o., ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 24.05.2012 v bode 10 v znení:

„Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou tou spojenou.“

je pre svoju neprijateľnosť neplatná.

II. Žalobca má proti žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 53 odsek 1, § 53a odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“); § 1 odsek 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“).

3. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 24.05.2012 bola medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom uzavretá zmluva o úvere. Veriteľ dlžníkovi poskytol sumu 1.600 Eur a dlžník mal vrátiť túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 1.400 Eur. Predmetnú zmluvu vyhodnotil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch. Formulácia zmluvnej podmienky, ktorú požadovala žalobkyňa vyhlásiť za neprijateľnú použitá žalovaným (naviac len vo

Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru), v znení: „Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere so všetkou administratívou s tým spojenou“, zásadám poctivosti a transparentnosti nezodpovedá. Takáto formulácia vyžaduje od spotrebiteľa určité matematické znalosti (výpočet 1/3 a 2/3 zo sumy 1.400 Eur), čo sťažuje pozíciu spotrebiteľa pri pochopení ekonomického charakteru zmluvnej odplaty. Navyše, poplatok predstavuje odplatu, ktorá má dodávateľovi refundovať náklady spojené s poskytnutím určitej služby. V prejednávanej veci má však poplatok výšku cca 66% poskytnutej sumy, t.j. 933 Eur (pričom jeho skutočná výška závisí od požičanej sumy) a teda tvorí prevažnú časť odplaty dodávateľa, ktorá predstavuje cca 58% ročne. Prostredníctvom poplatku, tak dodávateľ neuhrádza svoje oprávnené náklady (v konaní ničím nepreukázané), ale generuje podstatnú časť svojho zisku, čo súd prvej inštancie považoval za neprípustné. Primárnou odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov je úrok a nahrádzanie nižšieho úroku (aj keď v prejednávanej veci nešlo ani o „nižší“ úrok) formou poplatku prezentovaného ako nevyhnutný náklad dodávateľa, nie je ničím iným ako klamaním spotrebiteľa a tvorbou neprímeraného zisku na jeho úkor. Poukázal tiež nato, že posudzovaná zmluvná podmienka už bola právoplatne určená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 13C/282/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/56/2016.

4. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa jeho názoru žalobkyňa nemá na určenie neprijateľných zmluvných podmienok naliehavý právny záujem. Poukázal na skutočnosť, že z predmetnej zmluvy úvere sa žalobkyňa žalobou domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a následne vydania bezdôvodného obohatenia (vo všetkých konaniach zastupoval žalobkyňu rovnaký právny zástupca), pričom takýmto nehospodárnym spôsobom zaťažoval žalovaného ako aj všeobecné súdy.

5. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

8. Na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam uvádza nasledovné:

9. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 24.05.2012 bola medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“). Na základe uvedenej zmluvy mal žalovaný poskytnúť žalobkyňi úver vo výške 1.600 Eur, ktorý mala žalobkyňa žalovanému zaplatiť zvýšený o príslušný poplatok vo výške 1.400 Eur, teda celkovo mala zaplatiť 3.000 Eur v 12 mesačných splátkach po 250 Eur. V bode 10 druhej vety Všeobecných podmienok poskytnutia úveru bolo uvedené, cit: „Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere so všetkou administratívou s tým spojenou.“

10. Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa odseku 3, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa ustanovenia § 1 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa odseku 2, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, aby úver poskytol žalobkyňi za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy má v prípade pochybnosti dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti.

13. K odvolacej námietke žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení úveru za bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd zdôrazňuje, že zo samotného zákonného ustanovenia (najmä § 3 odsek 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) vyplýva tento naliehavý právny záujem spotrebiteľa na určení, že úver z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je bezúročný a bez poplatkov.

14. Naliehavý právny záujem je daný, pretože len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobkyňa nachádza, pretože len deklaroványm vyslovením neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky môže následne argumentovať vo vzťahu k žalovanému. Práve žalobkyňa a jej majetková sféra je v ohrození, a preto žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami a nekalými obchodnými praktikami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúcich z ustanovenia § 3 odsek 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

15. Odvolací súd vidí v predmetnej veci naliehavý právny záujem spotrebiteľa na vykonaní súdnej kontroly zmluvných podmienok, aby hoci po splnení dlhu, sa mu predsa len poskytla súdna ochrana, ak sa do jeho práv zasahovalo, resp. takáto hrozba zásahu tu existovala. Spotrebiteľ by nemal byť ukrátený na svojich právach len preto, že z rôznych dôvodov plnil všetko, čo mu dodávateľ nadiktoval. Nie je ničím výnimočným existencia obavy spotrebiteľa z postupu dodávateľa.

16. Podľa ustanovenia § 3 odsek 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

17. Podľa ustanovenia § 37 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

18. Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky,

ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odseku 2, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa odseku 3, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa odseku 5, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa odseku 6, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

19. Podľa ustanovenia § 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa ustanovenia § 4 odsek 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zvykmi a tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

21. Poplatok (vo výške 466,67 Eur a 933,33 Eur) je v Zmluvách o úvere označený ako „príslušný poplatok“. Takéto vymedzenie poplatku nespĺňa podmienku jednoznačnosti a zrozumiteľnosti. Zo Zmlúv o úvere nie je možné určiť účel tohto poplatku, či to, aká služba mala byť za tento príslušný poplatok žalobcovi poskytnutá. Takáto špecifikácia nákladov je neurčitá a teda neumožňujúca podrobiť uvedené dojednanie zmluvnej kontrole z hľadiska prijateľnosti dohodnutej zmluvnej podmienky. Základnou podmienkou platnosti právneho úkonu vyžadovanou ustanovením § 37 odsek 1 Občianskeho zákonníka je jeho určitosť. Nedostatok určitosti spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Uvedenú zmluvnú podmienku teda súd prvej inštancie vyhodnotil správne ako neprijateľnú a teda v zmysle ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka aj ako neplatnú.

22. Zmluvy o úvere a všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú listiny formulárové, používané žalovaným pri uzatváraní úverových zmlúv s množstvom ďalších spotrebiteľov. Na predtlačných tlačivách sa menia len údaje o spotrebiteľoch a výške poskytnutého úveru. Za takejto situácie výška nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy mala byť v zásade rovnaká a nie meniť sa v závislosti od výšky poskytnutého úveru. Ak žalovaný výšku týchto nákladov odvádza od výšky úveru, je zrejmé, že týmto dojednaním len sledoval ďalšie navýšenie odplaty za poskytnutie úveru s cieľom vyhnúť sa kontrole jej primeranosti, čo rozhodne nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi v čase uzatvorenia zmluvy bol obsiahnutý aj v Zákone o ochrane spotrebiteľa (ustanovenia § 4 odsek 8) ako aj v Občianskom zákonníku (ustanovenie § 3 odsek 1).

23. Na kategóriu dobrých mravom treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v

ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

24. Vo vzťahu k výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné dodať, že už v iných súdnych konaniach bola podmienka s rovnakým významom určená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Stalo sa tak napríklad rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012- 46 zo dňa 13.9.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/219/2013-91 zo dňa 21.8.2014, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29C/351/2015-72 zo dňa 16.09.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/222/2016 zo dňa 24.04.2017, či rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/265/2014-51 zo dňa 14.04.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/172,173/2016 zo dňa 26.09.2017. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustanovenie § 53a odsek 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

25. Vzhľadom na pomer úspechu vo veci, súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 C.s.p. správne aj čo do výroku o trovách prvoinštančného konania.

26. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06)

27. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalovaného za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdzuje (§ 387 C.s.p.).

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že žalobkyni, ktorá by mala s poukazom na úspech v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ich náhradu nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).